

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---	--	--	--

A mélykúti út.

Baja, 1909. október 15.

Egy rég sürgetett munka közeledik befejezéséhez. A baja—mélykúti út még befejezetlen részén, a bajai határba eső úttest bejárását tartották meg a városi székház tanácstermében.

A Bajától Mélykútig terjedő útvonalba eső népes községek és tanyák érdeke kívánja, hogy az a nagyforgalmu út végre teljesen befejezéséhez jusson és elkészülve járhatóvá tétessék.

A baja—mélykúti utat már évek hosszú sora óta építik, de a munka sehogyan sem tudott befejezéshez jutni.

Mindig újabb és újabb akadályok gördültek a munka folytatása elé. Az évek multával végre-valahára eljutottak egész a bajai határig. Itt aztán megakadtak. A mi városunk területén szünetelt a leghuzamosabb ideig a munka. Már-már kétségbe vontuk, hogy elkészül a bajai rész és a sok halogatás sok emberben azt a hitet keltette, hogy egy csonka út marad a késői utókorra. Végre azonban mégis hozzálátnak a műút befejezéséhez. Ma délelőtt megtartották a bajai határba eső útrésznek a bejárását. Ezzel egy hatalmas lépéssel jutottunk közelebb a munka betetőzéséhez. Már legközelebb kiürjék az építésre az árlejtést és legkésőbb tavaszra hozzá is látnak az építéshez.

És most hadd szóljunk magáról az útról. Ez a megye egyik legforgalmasabb útja. Állandóan nagy forgalom van rajta. Bajáról a vidékre és a községekből Bajára. Figyelemmel kellett volna arra lenni, hogy az út a kivánalmaknak és a rendkívül nagy forgalomnak meg is feleljen. És éppen itt van a baj, mert az út teste nem elég széles. Annyira nem elég széles, hogy két kocsi alig fér el egymás mellett és az egymás elől való kitérés nem megy a legkönnyebben.

Ezen a bajon okvetlenül segíteni kell,

mert egy olyan nagyfontosságú, szokatlanul nagy forgalmu utat, mint ez, úgy kellett volna megépíteni, hogy a fokozott igényeknek is megfeleljen. Tekintettel kellett volna lenni már az elején minderre a körülményre.

A mai bejárás alkalmával szóvá kellett ezt tennünk, mert az ilyen közérdekű dolgot vétek agyonhallgatni.

Meg vagyunk győződve, hogy ez így nem maradhat és nem is fog maradni. Ha ma nem is orvosolják a bajt, de idővel meg fogják azt tenni, mert meg kell majd tenni. A forgalmi igények fogják azt megkövetelni, hogy a hibát korrigálják.

Három esztendő.

Baja, 1909. október 15.

Most vitték el a legények elejét, hogy három esztendőn keresztül egyék a császár kenyerét, hordják annak mundérját s kiképeztessenek arra a pályára, hol a vitézség a legfőbb erény s ahol a német szó a mindenható komandórozó.

Három esztendőre! Iszonyu idő. Ha elképzeljük, hogy ezalatt mennyi hasznos munkát, minő eredményes működést lehetne kifejtetni avval a sok ezer emberrel, akit ott fognak, hogy a fegyverforgatás, a peckes lépés misztériumába bevezessék.

Elkallódik az a sok emberi munkaerő, melyet e három esztendőn keresztül nem értékesíthetünk, elkallódik az a sok vagyon, melyet otthon nem művelhetvén, elpusztul, kevesebb lesz, megsemmisül.

S mégis. A törvény, törvény. Annak erejét semmi sem gyöngítheti.

Sokat, igen sokat beszéltek s irtak már erről a témáról, s fognak is még beszélni s írni a jövőben is. Mert hiába, amíg a nemzetek állig fegyverben állanak, amíg a nemzetközi kérdésekben nem választott bíróságok, hanem az erő, az ököl adja meg az igazságot, minaddig mi sem álmodhatunk arról az ideális korszakról, amikor általános lefegyverezés következtében megszűnik annak a sok munkabíró férfinak három esztendőn keresztül való semmíttevése. Mert az a munka, lett légyen bármily megerőltető is, amely hiábavaló fáradságot hoz, melynek gyümölcsét

sem az egyed, sem az összesség nem élvezi, az a munka hiábavaló, értéktelen s csakis erőpocsékolásnak tekinthető.

Ha az általános lefegyverezés idejét előre be nem láthatjuk, ha a közeli jövőben a katonai szolgálat, védkötelezettség megszüntetését nem is remélhetjük, de a dolgok ilyenén való megtartásán, avagy változtatásán gondolkozhatunk. Arról igenis beszélhetünk, vajjon okvetlen szükséges az, hogy e nagy erőtömegnek okvetlenül három esztendeig kell paragon hevernie. Vajjon nem lehet, ha már a létszám leszállítását nem kérhetjük, legalább az időt megrövidíteni?

S ez a pont, mely a legtöbb vita tárgyát képezte. Természetesen mindenkor a szakörök vitatták a hosszabb idő szükségességét a polgári elem érveivel szemben. De végtére mégis megállapodásra jutottak, hogy kétesztendő épen elégséges arra, hogy a legénységet teljesen kiképezzék a haditudomány minden csalapintájába, s hogy két esztendő alatt minden egyes katonát betaníthatunk arra, hogy a kommandókra úgy forduljon, perdüljön mint az orsó, s hogy lépéseit kivágja, hogy beléremegjen a parlag.

Tehát a háromesztendei szolgálatot két esztendőre redukálhatják. A polgári vélemény tehát diadalmaskodott. Igen ám, de itt megint a katonai érvek győzedelmeskednek. Ha a három esztendei szolgálatot két esztendőre szállítják le, akkor, hogy a jelenlegi létszám fenntartassék szükséges, hogy az évenként sorozandók száma emeltessék. Ugy, hogy végeredményben, ha egyesek rövid ideig szolgálnak, a nemzeti erő épen olyan arányban pocsékolódnék, mert akkor többnek kellene szolgálnia, mint mostanában. Az egyének szempontjából tehát a kétéves szolgálat határozottan kedvezőbb lenne, mert egy esztendőt életéből vagyonának paragon hevertetéséből, erejéből megtakarítania, de az egész nemzet szempontjából a munkaerők paragonhagyásából, teljesen miadegy lenne.

Mégis a polgárság a két esztendei szolgálat mellett áll. Ha már okvetlen szolgálni kell, rövidítsük meg azt az időt, amely ha fegyelmet, rendet s egészséget el is sajátítanak s nyernek; mégis végeredményben teljesen ingyen töltenek el fiaink. A két esztendős szolgálat már sok államban vezetődött be s egyetlen ország harcképességén sem ejtett csorbát.

Telefonhírek.

Budapest, 1909. október 15.

**A politikai helyzet.
Újabb bonyodalmak.***Wlassics minisztériuma.*

Wlassics Gyula minisztériumának megvalósulása még nincsen teljesen kizárva. Wlassics még egy kísérletet tesz arra, hogy az átmeneti „békéltető“ kabinetet megvalósítsa.

A függetlenségi párt nagy részének a magatartása azonban minden valószínűség szerint meghiúsítja a közigazgatási bíróság elnökének vállalkozását. A függetlenségi párt ennek nagy nehézségeket okoz. Nevezetesen a Justh-csoportnak az az álláspontja, hogy minél közelebb jutunk az év végéhez és mentől jobban mutatkozik a exlex réme, annál könnyebb lesz a pártnak a maga közgazdasági programját megvalósítani. Ezért nem hajlandók kiadni a kezükből ezt a fegyvert egy indemnitással. Mert az indemnitás újabb pressziót gyakorolhatna a bankcsoportra.

Ilyenformán, a függetlenségi párt magatartása lehetetlenné teszi Wlassics tervének a kivitelét, mert Wlassics sulyt helyez arra, hogy kabinetje parlamenti legyen.

Újabb kísérletek.

Ha Wlassicsnak nem sikerül a minisztériumot megalakítani, akkor Wekerle egy újabb kísérletet tesz arra nézve, hogy egy békéltető kabinet jöjjön létre, amennyiben utódjául báró Jósika Samu, a Bánffy kabinet király személye körüli minisztert ajánlja. Erre nézve is vannak már kombinációk

Harci kabinet.

Arra az esetre, ha Jósika Samu báró kísérlete is meddő maradna, úgy hír szerint Bécsben már készletben tartanak egy legújabb tervet. Ez szerint jönne Hieronymi Károly volt kereskedelemügyi miniszter kifejezett háborus programja. Támadólag lépne fel és első teendője volna a Házat feloszlatni és addig és annyiszor választatni, ameddig többséget nem nyerne. Ez a terv azonban kevés hitelre talál a politikai világban.

Tanácskozások.

Kossuth Ferencet ma több függetlenségi képviselő kereste fel, kik beható tanácskozásokat folytattak a helyzetről és a további teendőkről.

NAPIHIREK.

Öngyilkosság. Egy fiatal legény vetett véget az életének. Vörös István 20 éves cipész-segéd tegnap este a Kereszt-utcában szívenlőtte magát és nyomban meghalt.

Vasúti baleset. Súlyos szerencsétlenség történt tegnap este a szárvár-mrárai vasúti állomáson. Amikor a vonat Bátaszék felé indult, egy eddig ismeretlen asszony a nyitva felejtett kocsiján kibukott és pedig oly szerencsétlenül, hogy a vonat keresztül ment a lábán és azt combban elvágta. A vonaton nem volt mentő-szekerény és így a boldogtalan asszony majdnem elvérzett.

Gyümölcsfa kiadás. A helybeli állami kertészsegéd iskola faiskolájában, a folyó év ősszén és a jövő év tavaszán nagy készlet kerül kiadásra. Tavasszal csak azok kaphatnak fákat, akik szükségletüket ősszel előjegyezték. A helybeli lakosok fél áron kapnak oltványokat, hogyha a város gazdasági hivatalából igazolványt hoznak és azt a fizetésekor bemutatják.

Építik a hidat. A pandurszigeti hidat végre komolyan javítják. A javítási munkálatokat Jorgovics Szvetozár és Goldschmidt Lajos vállalták el 3000 koronáért. A munkához már hozzá is láttak. A javítási munkálatok most folynak.

A devla kincse. Csodálatos, hogy némely ember még ma is képes felülni a kóbor cigányok naiv kincses meséjüknek. Annyi család történt már ezen a téren és annyit irtak már ilyenekről a lapok, hogyha falun megis eshetik, nem hittük, hogy városban is beugorjanak ilyen csalásnak. Pedig nemrég Baján is megesezt ilyen tragikonikus eset. Egy asszony elhitte, hogy a cigányok pénzt elátkozta a devla. Hiszékenységét 2600 koronával fizette meg. Vladiszáv Goluba parragi cigányasszony még az év elején járt Baján és bevetődött Nagy Zsigmond udvarába. Egyedül csak Nagy Zsigmondné volt otthon, akinek nagy titkolódzások közepette elmesélte, hogy van egy nagy zacskó pénze, amelyet a devla megátkozott és ő így nem költheti el, hanem 2600 koronáért el akarja adni. A cigányasszony eltávozott és azután minden hónapban küldött valakit Nagynéhoz, akinek megizente, hogy jöjjön el a pénzért. A múlt héten végre Nagy Zsigmondné elment Parragra és fölkereste Vladiszáv Golubát, aki egy papírral telt zacskót, amelynek tetejében néhány papírpénz hevert, 2600 koronáért eladott a hiszékeny asszonynak. Nagyné a zacskó tartalmának a megvizsgálásához akart fogni, amidőn

adott jelre 3 cigány: Jovánovics Jefta, Geja és Joca bejött a sátorba és kidobták a kifosztott asszonyt. A cigányok még az éjjel Palánkára szöktek, ahol Nagyné följelentésére a csendőrök egy korcsmában elfogták és a szabadkai ügyészség fogházába kísérték őket. A kicsalt pénzből csak 2108 koronát találtak meg.

Megtaposta a bika. Óbecséről jelenti tudósítónk: Pányi István 12 éves fiú az óbecsei tanyákon őrizte a csordát, amikor a bika megvadult, fellökte a kis pásztort és megtaposta. A fiú segélykiáltásaira elősiető emberek azonnal orvoshoz vitték, aki megállapította, hogy Pányi jobblába combban eltört. A bika tulajdonosa ellen a rendőrség folyamatba tette az eljárást.

A londoni kiállítás látható Baján pénteken és szombaton este, persze a Narten-féle bioskopban. A kiállítás gazdag tárlatai vonulnak el a néző szeméi előtt. Azonkívül a műsornak többi, szépségekben gazdag képei: A gavallér. A szegény árva leány. Színésznő akar lenni. Velencei énekesnő. Barcelonai látképek. Az ördög fia mulat és Dollár király, színeskép.

Dankó Lajos zenekara, Dankó Lajos személyes vezetésével a Nemzeti Szállóban tartja zeneestélyt

Gyarmati-féle teljesen iz és szagnélküli csukamájolajat szívesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható Gyarmati Emil gyógytárában Baján, egy üveg ára **1 K. 60 fillér.**

Segédszerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL. könyvkereskedésében.
Szerkesztőség telefon száma: 101.
Kiadóhivatal telefon száma: 36.

Határidő üzlet

Baja, 1909. okt. 15.

Buza	okt.-ra	14 K 58	14 K 41
Rozs	»	9 K 89	10 K 29
Zab	»	7 » 62	
Kukorica	»	7 » 72	6 » 94

Az árak 50 kg.-ként értendők.

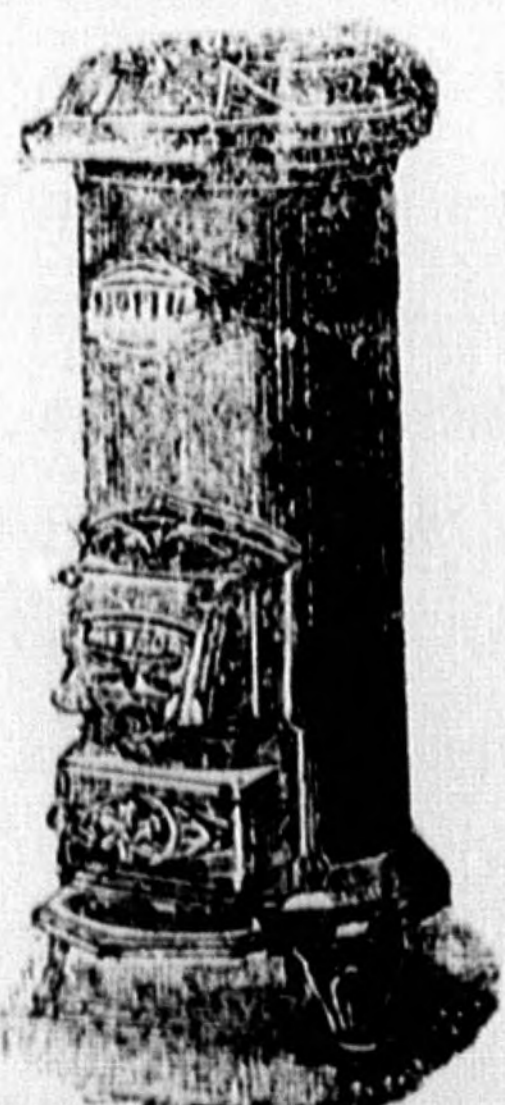
Magyar királyi államvasutak.

Üzletvezetőség Miskolc.

31467/III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége a kizárólag Bánréve, kizárólag füleki, feled—tiszolei, Tiszole kizárólag zólyombrézói, breznóbánya—vereskői, összesen 170.9 km. hosszú vonalakon levő összes állomásokon, az irodákban, várótermekben, éttermekben, laktanyákban és egyéb hivatali helyisé-

Az állandóan melegítő

„METEOR“**KÁLYHÁK****a legjobbak és leg-tökéletesebbek.**

Kevés fűtőanyag, nagy fűtőképesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak! Kapható úgy egyszerű, mint diszesebb kivitelben!

Eddig 500.000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.

— Óvakodjanak tehát az értéktelen utánzattól! —

Eredeti „METEOR“ kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula kereskedésében kaphatók.

gekben, továbbá a váltó és vonal őrházakban, az osztálymérnökségek, fűtőházak, szertárak és műhelyek hivatalos és egyéb helyiségeiben levő s a vasutintézet tulajdonát képező összes óráknak jó karban tartása, szabályozása és javítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályaoirási állásra jelentkezni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett és bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat 1909 évi október 23-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége titkárságához címezve e felirattal:

„Ajánlat pályaoirási állás elnyerésére“ lepecsételt borítékban, térti vevény mellett nyujtsak be

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1909. évi október 22-en déli 12 óráig bánatpénz-képen 50 koronát készpénzben letétbe helyezni, vagy posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

A pályaoirásra állásra vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőségnél (II. em. 33. ajtó, gazdasági csoport) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők s ez okból az ajánlattevőkről feltételeztetni fog, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételekre nézve megjegyezzük, hogy a korábbi szokástól eltérően, az óráknak nem havonként, hanem csak negyedévenként való megvizsgálását fogjuk követelni.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A felsorolt vonalakra nézve egyébként a szerződés 1909. év december hó 1-től kezdődőleg öt évre fog megkötettni.

A magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlkozók közül — tekintet nélkül az ajánlott átalány-összegre — szabadon választhasson.

Miskolc, 1909. október hó 9-én.

Az üzletvezetőség

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Miskolc.

30675. szám.

III.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak a rozsnói osztálymérnökség vonalszakaszán a (kizárólag) bánréve dobsinai, pelsőcmurányi és pelsőc—nagyuszlabosi vonalakon levő állomások, őrházak, szertárak, osztálymérnökség és fűtőház hivatalos helyiségeiben elhelyezett órák jó karban tartása, szabályozása és javítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdetnek.

A pályaoirási állásra jelentkezni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett és bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat 1909. évi október 26-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége titkárságához címezve e felirattal:

„Ajánlat pályaoirási állás elnyerésére“ lepecsételt borítékban, térti vevény mellett nyujtsak be.

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1909. évi október 25-én déli 12 óráig bánatpénz-képen 50 koronát készpénzben letétbe helyezni, vagy posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Szintugy köteles a közszállítási szabályzat 16 §-ának 13. pontja értelmében amennyiben a Máv-val az ajánlat benyújtásakor üzleti összeköttetésben nem állott, illetve előtte ismeretlen, szállító képességét, illetve megbízhatóságát az illetékes kereskedelmi és iparkamra bizonyítványával igazolni.

A pályaoirási állásra vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőségnél (II. em. gazdasági csoport) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők s ez okból az ajánlattevőkről feltételeztetni fog, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételekre nézve megjegyezzük, hogy a korábbi szokástól eltérően az óráknak nem havonként, hanem csak negyedévenként való megvizsgálását fogjuk követelni.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A felsorolt vonalakra nézve egyébként a szerződés 1909. év november hó 1-étől kezdődőleg öt évre fog megkötettni.

A magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlkozók közül — tekintet nélkül az ajánlott átalány-összegre szabadon választhasson. — Az ajánlat feletti döntés határidejéül a pályázati határidő lejártától számítva két hét teltik ki.

Miskolc, 1909. október hó 11-én.

Az üzletvezetőség.

Szabott árak.

Elegáns URAK és HÖLGYEK
ma már kizárólag

Kobrak-cipőt

hordanak,
amelyben a járás biztos és kényelmes.

Kapható:

LÁZÁR SÁMUEL
lát- és kötszerésznél

BAJA.

Elegáns fazon.

Jó polgári

K O S Z T

jutányosan kapható:

Erzsébet királyné u. 20. sz. alatt.

Jó méret!

Kedves

Száraz fal!

Háziasszony!

Ha jó és szép pecsenyét akar
o sütni, vegye nálam a o

TÜZIFÁT

TISZTELETTEL

Wellisch Gusztáv utóda

fakereskedő, (Szén-tér.)

Hasáb és aprított fa.

Házhoz szállítva!

Házhoz szállítva!

Az európai hírű

TURUL cipőgyár R. T.
egyedüli elárusítása Baján.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy sikerült az európai hírű **Turul cipőgyár** gyártmányainak, melyekből az országban 102 lerakat van, az egyedüli elárusítást Baja és vidékére megszerezni, mely megbízható minőség és kivitel tekintetében felveszi a versenyt bármely nagyhangzású gyártmánnyal és **30 százalékkal olcsóbb**, erről bárki is meggyőződést szerezhet.

Egyben tudatom, hogy ezuttal raktáramnak nagyrészet **kiárusítom** és a meddig a készlet tart, az árút **mélyen leszállított árak mellett** szolgálom ki.

Tisztelettel

Mittler I.

cipő áruháza
Szt István tér.

Egy magános nőnek

— asszony, vagy leány —

lakást ad

ellátással, vagy anélkül
egy özvegy uri asszony.

Bővebb megtudható a kiadóhivatalban.

Uj lakatos-műhely.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására hozni, miszerint **Baján, a Mátyás király téren, a Trafikánt Károly-féle házban egy jól felszerelt**

lakatos- műhelyt

nyitottam. Műhelyemben minden, a lakatos szakmába vágó munka a legpontosabban és legjobban fog elvégez-
tetni.

Elvállalok mindennemű épület és felszerelési, valamint villamoscsengők és fürdőszobák felszerelési s minden a lakatos szakmába vágó munkát, nemkülönben mérlegek javítását.

A n. é. közönséget jó és szolid munkáról biztosítva, kérem szives pártfogásukat.

Kitünő tisztelettel

Fischel Artur

lakatosmester.

Egy tanonc felvétetik!

A
KADÁR-UTCA 6. SZÁM ALATT
LEVŐ
H A Z,
KORCSMÁVAL
ELADÓ.

A volt

özv. Spitzer Simonné és Tsa-féle

cserép-, tégl- és cementárugyára

ajánlja

leszállított árak mellett

tégla (fa- és körkemence égetésű)

Cserép, kizárólag csak fával égetve

Egyszerű cementlapok (□-mként

Mintázott „ (2 k-tól felfelé

Fayence lapok

Márvány mozaik lapok

Darabos mész.

Portland és Román cement

Műkö lépcsők, vályuk és kutmedencék.

Telefon sz. III. ☎ ☎ Telefon III. sz.

MOST JELENT MEG!

FRÁTER LORÁNT LEGUJABB NÓTÁSKÖNYVE.

ÁRA 2 KORONA.

Kapható:

IFJ. WAGNER ANTAL

könyvkereskedésében

BAJÁN.

Eladó ház.

A Belvárosban, annak kellő közepén levő, 3 utcai, 2 udvari szobából, 3 konyhából, 2 éléskamrából, pincéből, istállóból és 3 félszorból álló lakóház kedvező fizetési feltételek mellett e l a d ó.

Bővebb felvilágosítást nyujt:

Dr. Lemberger Ármin ügyvédi irodája Baja, Haynald utca.

Hirdetések

felvétetnek — a kiadóhivatalban.

A gróf Battyányi Lajos-utca 13. számú házban 3 szoba, konyha, éléskamra, fás-kamra és padlásból álló

UTCAI LAKÁS

november hó 1-ére kiadó

Az érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek:

Dr. NYIRATY JÁNOS
ügyvédi irodájában.

Két ágy, egy szekrény

eladó

Munkácsi-u. 12.

MOST
JELENT MEG!

„MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA:”

o o o második sorozatának első kötete: o o o

A MŰVÉSZET KÖNYVE.

A képzőművészetek történeti és technikai fejlődése: írta LYKA KÁROLY. o o o o o

A zenefejlődés története: írta KACSÓH PONGRÁC.

A mű ára díszes félbőr-kötésben: 24 korona.

Kapható:

o o IFJ. WAGNER ANTAL o o

könyv-, zenemű- és papirkereskedésében Baján.